

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาถึงสาเหตุ กระบวนการ และพฤติกรรมการหลงใหล คลั่งไคล้ศิลปินเกาหลีของวัยรุ่นไทย ลักษณะการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ นอกจากผู้วิจัยได้ศึกษาถึงเอกสารที่เป็นแนวคิดทฤษฎีทางวิชาการที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยยังต้องทำความเข้าใจในบริบทต่างๆ และศึกษาข้อเท็จจริงโดยศึกษาเป็นรายกรณี โดยกรณีศึกษาที่ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ เด็กนักเรียน นักศึกษา ที่ชื่นชอบหลงใหลนักร้องเกาหลี ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง ในมิติของการศึกษาเป็นการศึกษาในเชิงระบบคิด โดยให้กรณีศึกษาเป็นผู้เล่าเรื่องของตัวเองภายใต้กรอบแนวคิดของกรณีศึกษาเพื่อค้นหาสาเหตุตามความจริงของพฤติกรรมการแสดงออกในเรื่องความชอบของตนเอง

เพื่อให้เห็นและเข้าใจถึงกระบวนการดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจเลือกระเบียบวิธีวิจัย (Methodology) ที่เหมาะสม โดยใช้วิธีดำเนินการศึกษาในรูปแบบของการบอกเล่าพูดคุยแลกเปลี่ยน เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ และให้อิสระในความเป็นตัวตนที่แท้จริงภายใน กับอัตลักษณ์ทางสังคมที่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ กติกา และค่านิยมทางสังคม

วิธีการถ่ายทอดเรื่องเล่าจากความคิดความเชื่อที่มีต่อพฤติกรรมของกรณีศึกษา โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากเอกสาร หรือบทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การสังเกต และเก็บข้อมูลภาคสนามจากการเข้าไปคลุกคลีกับกลุ่มผู้หลงใหลคลั่งไคล้ในเว็บไซต์ต่างๆ และการสัมภาษณ์เพื่อหาข้อมูลเชิงลึกจากกรณีศึกษา โดยการสัมภาษณ์เป็นไปในลักษณะของการเข้าไปเป็นผู้รับฟังเรื่องเล่าอย่างโปร่งใส (Transparency) เพราะจะทำให้สามารถเข้าใจในเรื่องเล่าได้อย่างลึกซึ้งและตรงตามกับผู้เล่าถ่ายทอดออกมา

การตีความ (Interpretation) มีเป้าหมายสำคัญที่ต้องการเข้าถึงเจตนาของผู้พูดเพื่อช่วยเหลือถึงความเข้าใจผิดเนื่องจากมนุษย์มีจิต การศึกษามนุษย์จึงควรใช้วิธีการทำความเข้าใจเจตนาเบื้องหลังที่น่าเชื่อถือและมีความเป็นปรนัย (Objective) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดำรงอยู่ของมนุษย์ที่ไม่แยกออกจากโลกหรือความเข้าใจที่มีมาก่อน (Preunderstanding) ซึ่งเราเป็นส่วนหนึ่ง เช่น จารีต ประวัติศาสตร์ แบบแผน ประเพณี ดังนั้นการเข้าใจสิ่งใดก็มีพื้นฐานมาจากความเข้าใจนี้ และไม่มีวันที่จะพ้นสิ่งนี้ไปได้ เราจึงไม่สามารถสลัด อคติ (Prejudice) ออกไปได้ มนุษย์จะติดอยู่ในวงจร

แห่งการทำความเข้าใจ (Hermeneutical Cycle) ที่ทำให้ต้องเข้าใจบางส่วนของความเข้าใจที่มีมาก่อน ซึ่งเป็นตัวที่ให้ความหมายแก่องค์รวมหรือทุกสิ่ง(Whole) แต่ในขณะที่เดียวกันเราจะสามารถเข้าใจทุกสิ่งได้ ก็ต้องด้วยความเข้าใจในบางส่วน ทั้งสองจึงเกี่ยวข้องกันอย่างหนีไม่พ้น กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การทำความเข้าใจในเรื่องใดๆนั้น โดยความหมายแล้วก็คือ การเข้าใจองค์รวมจากส่วนย่อยที่หมายถึงรายละเอียดต่างๆในเรื่อง และเข้าใจส่วนย่อยภายในกรอบขององค์รวมที่หมายถึงเอกภาพทางความหมายของเรื่องเหล่านั้นเอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจใหม่ที่กว้างขึ้น หากแต่อยู่บนพื้นฐานเดิม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้เข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลที่เป็นเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่ตำรา วารสาร เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย
2. การสังเกตพฤติกรรม (Behavioral Observation) และการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participant Observation) ในที่นี้ผู้ศึกษาได้เข้าไปฝังตัวร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อทำการศึกษาหาข้อมูล และสำรวจภาพรวมของพฤติกรรมในกลุ่มเป้าหมาย ผ่านเว็บไซต์แฟนคลับต่างๆ
3. หากกลุ่มเป้าหมายผ่านเว็บไซต์ของ Fan club โดยเลือกศึกษาแบบกรณีศึกษาหลายกรณี และทำการคัดสรรกลุ่มเป้าหมายตามขอบเขตประชากร และทำการนัดหมายเพื่อพบปะแบบตัวต่อตัว ในที่นี้ ผู้วิจัยได้เลือกเจาะจงกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นกลุ่มแฟนคลับของนักร้องเกาหลีชื่อดังสองกลุ่ม ซึ่งก็คือ แฟนคลับของนักร้องกลุ่มชาย ดงบังชินกิ (Dong Bang Shin Ki) และซูเปอร์จูเนียร์ (Super Junior) เนื่องจาก ศิลปินทั้งสองกลุ่มนี้ เป็นศิลปินที่โด่งดังมากที่สุดในตอนนี้ทั่วเอเชีย โดยที่ ดงบังชินกินั้น ได้ลงบันทึกในหนังสือ กินเนสบุคส์ว่ามีแฟนคาเฟ่มากที่สุดในโลก และซูเปอร์จูเนียร์นั้นเชื่อว่ามีแฟนคลับในประเทศไทยมากที่สุดในนักร้องเกาหลีทั้งหมดในขณะนี้ โดยการเลือกจาก
4. ทำความรู้จัก สร้างสัมพันธภาพที่ดี โดยการโทรคุยหรือคุยผ่านเอ็มเอสเอ็น (MSN) ในเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับศิลปินที่พวกเขาชื่นชอบ ตามข้อมูลเบื้องต้นเพื่อคัดกรองบุคคลที่ค่อนข้างมีความคลั่งไคล้หลงใหลนักร้องเกาหลีสูงพอสมควร

5. สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) พูดคุยแลกเปลี่ยนเชิงลึก โดยมีแนวคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ไป เช่นประวัติส่วนตัว อายุ การศึกษา จนถึงเรื่องของศิลปินที่ชอบ ระดับความชอบ เป็นต้น และใช้วิธีสังเกตร่วมด้วยในขณะที่สัมภาษณ์ เช่นสังเกตการณืแสดงออกของสีหน้า ท่าทาง ลักษณะการแต่งกาย รวมถึงอารมณ์ความรู้สึกเมื่อได้พุดถึงศิลปินที่ตนเองชื่นชอบ ฯลฯ

เมื่อได้สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นแล้ว ผู้วิจัยจะใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยยึดแนวคำถามเป็นหลัก เพื่อรวบรวมข้อมูลให้สมบูรณ์ที่สุดสำหรับนำมาเป็นข้อสรุปของการศึกษา ทั้งประวัติความเป็นมาในการชื่นชอบศิลปินเกาหลี แรงจูงใจ การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มแฟนคลับ การแสดงออกของพฤติกรรมที่มีต่อศิลปิน รวมถึงเหตุผลทัศนคติของกรณีศึกษาเองที่มีต่อพฤติกรรมการหลงใหลคลั่งไคล้ศิลปินเกาหลี และทัศนคติของกรณีศึกษาที่มีต่อคนอื่นๆ ที่มีพฤติกรรมในแบบเดียวกัน เป็นต้น

6. วิเคราะห์รวบรวมข้อมูลทั้งหมดภายใต้กรอบทฤษฎีที่เลือกมา เพื่อหาข้อสรุปผลการศึกษา และเขียนรายงานการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แฟ้มข้อมูล ใช้ในการเก็บข้อมูลที่ได้ และแยกแยะให้เป็นหมวดหมู่
2. แนวคำถาม ในการตั้งคำถามผู้ศึกษายึดหลักในการตั้งคำถามดังนี้ คือ

2.1 Presupposition ใช้คำถามที่เป็นการกระตุ้นให้กรณีศึกษาเกิดปฏิกิริยาตอบโต้ และการสร้างบรรยากาศอย่างเป็นกันเองในการสนทนา ถามพุดคุยเล่นสอบถามถึงข่าวคราวที่น่าสนใจของศิลปินที่กรณีศึกษาชื่นชอบเป็นการจุดสร้างบรรยากาศเพื่อคำถามเชิงลึกของพฤติกรรมการหลงใหลคลั่งไคล้ของกรณีศึกษาต่อไป

2.2 Role-playing เป็นการสมมุติเหตุการณ์ขึ้นในขณะสนทนา เพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนยิ่งขึ้น หรือเพื่อให้พวกเขาได้แสดงถึงความคิดเห็น ทัศนคติที่มีต่อตนเองและสังคม

2.3 Probes ใช้ลักษณะคำถามที่ขึ้นต้นด้วย ทำไม ใคร อย่างไร เพราะอะไร เพื่อเป็นการนำไปสู่การให้ข้อมูล ความคิด ทัศนะของกรณีศึกษาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว สำหรับแนวคำถามมีส่วนประกอบดังนี้คือ

1) Descriptive Question เป็นคำถามนำ หรือคำถามอุ่นเครื่องเพื่อเตรียมคำถามทั่วไปกับคู่สนทนา และเป็นคำถามเพื่อหยั่งหรือประเมินความคิดเห็น ทำทีของคู่สนทนา ในประเด็นที่จะนำไปสู่การสนทนาหลัก ได้แก่คำถามเบื้องต้นของกรณีศึกษา

2) Structural Question เป็นคำถามที่มุ่งถามไปสู่ประเด็นการวิจัย และมีลักษณะคำถามที่ถามตรงไปตรงมา แนวคำถามในส่วนนี้จะเป็คำถามโดยกว้าง เกี่ยวกับทักษะของกรณีศึกษากับเหตุผลที่หลงไหลคลั่งไคล้ในกรื่องเกาหลี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved